

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

DOM
2020-12-18
Stockholm

Mål nr
M 13001-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-11-14 i mål nr M 2156-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

I.G

Ombud: Advokat C.K

Motpart

1. Länsstyrelsen i Skåne län
2. Samhällsbyggnadsnämnden i Trelleborgs kommun

SAKEN

Strandskyddsdispens för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten A i Trelleborgs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1648392

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

I.G har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom och bevilja ansökan om strandskyddsdispens.

Länsstyrelsen i Skåne län har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

Samhällsbyggnadsnämnden i Trelleborgs kommun har medgett I.Gs ändringsyrkande.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

I.G har vidhållit vad hon tidigare anfört samt gjort i huvudsak följande tillägg och förtydliganden: Fastigheten A har alltid varit bebyggd och har aldrig varit allemansrättsligt tillgänglig. Hon har skött tomten och renoverat befintlig byggnad på ett lämpligt sätt. Skillnaden mellan den befintliga byggnaden och den ursprungliga är inte stor. Efter att hon fick strandskyddsdispens 2015 överklagades det efterföljande bygglovsbeslutet, vilket medförde att hon inte hann få bygglov för åtgärderna innan tiden för att ta strandskyddsdispensen i anspråk gick ut. Överklagandena av bygglovsbeslutet avvisades till slut. Om detta hade skett direkt hade hon kunnat ta strandskyddsdispensen i anspråk. Det är inte rättssäkert om en enskild person först får strandskyddsdispens och bygglov och sedan nekas strandskyddsdispens ett antal år senare. Det ska även beaktas att hon har haft omfattande kostnader genom åren för ärendena om bygglov och strandskyddsdispens. Vid en samlad bedömning av samtliga omständigheter i målet finns det särskilda skäl att ge strandskyddsdispens.

Länsstyrelsen har gjort i huvudsak följande tillägg och förtydliganden: Den tidigare byggnaden på fastigheten medförde inte någon hemfridszon och var av en annan karaktär än den nuvarande. Den nuvarande byggnaden ska ses som en nybyggnation som inte fanns på platsen när strandskyddet infördes. Åtgärderna som vidtagits på fastigheten har lett till ett ianspråktagande av mark som inte tidigare tagits i anspråk.

Den byggnad som I.G ansökt om att få uppföra är dessutom väsentligt större än den nuvarande källarbyggnaden. Att I.G dragit på sig kostnader för prövningen av ärendena om bygglov och strandskyddsdispens genom åren kan inte tillmätas betydelse vid proportionalitetsbedömningen. Området är av mycket stort värde för allmänheten och för växt- och djurlivet. Det enskilda intresset av att bebygga fastigheten väger inte tyngre än dessa intressen.

Nämnden har vidhållit sitt beslut att meddela strandskyddsdispens.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

I.G har gjort gällande att området som dispensen avser redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften (7 kap. 18 c § första stycket 1 miljöbalken). Mark- och miljööverdomstolen, som tagit del av bilddokumentation och förhör i målet, gör i denna del ingen annan bedömning än den som mark- och miljödomstolen har gjort. Det finns alltså inte anledning att ge strandskyddsdispens på grund av att området redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Det som anförts i målet ger inte heller stöd för att det föreligger något annat särskilt skäl för dispens enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken.

Vid prövning av en fråga om dispens från strandskydd ska det också, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, göras en intresseavvägning där hänsyn tas även till enskilda intressen. Vid en sådan proportionalitetsbedömning kan även beaktas andra omständigheter än de som anges i 7 kap. 18 c–d §§ miljöbalken som skäl för dispens (se MÖD 2020:2).

I.G har gjort gällande att hon 2015 beviljades strandskyddsdispens och att kommunen också beviljade bygglov. Bygglovsbeslutet överklagades dock. Enligt I.G medförde den långa handläggningstiden för överklagandet, som enligt henne borde ha avvisats direkt, att hon inte kunde påbörja byggnationen innan dispensen löpt ut.

Detta är omständigheter som möjligen skulle kunna beaktas vid en intresseavvägning. Den utredning som finns i målet ger dock inte stöd för I.Gs påståenden. Av I.Gs egna uppgifter framstår det i stället som att hon beviljats bygglov sex månader efter att strandskyddsdispensen vunnit laga kraft men att hon sedan sökte ytterligare ett bygglov som beviljades 2017. Det är detta bygglovsbeslut som sedan överklagades. Under dessa förhållanden är det inte visat att handläggningen av de tidigare ärendena varit sådan att det vore oproportionerligt att nu avslå I.Gs ansökan om strandskyddsdispens. Det har inte heller i övrigt framkommit någon omständighet som skulle kunna innebära att I.Gs enskilda intresse väger tyngre än strandskyddsintresset i detta fall. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg samt hovrättsråden Gösta Ihrfelt, Marianne Wikman Ahlberg och Katarina Berglund Siegbahn, referent.

Föredragande har varit Filip Fava.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-11-14
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2156-19

PARTER

Klagande
I.G

Motpart

1. Länsstyrelsen i Skåne län
2. Samhällsbyggnadsnämnden i Trelleborgs kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut från den 10 april 2019 i ärende nr 526-12532-2018, se bilaga 1

SAKEN

Strandsskyddsdispens för nybyggnad av enbostadshus

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Trelleborgs kommun (nämnden) har den 10 april 2018 beviljat strandskyddsdispens för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten A i Trelleborg kommun. Nämnden har tillämpat 7 kap. 18 c § första punkten miljöbalken och bedömt som särskilt skäl att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) har den 10 april 2019 prövat nämndens beslut enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken och beslutat att upphäva nämndens beslut om strandskyddsdispens.

I.G, fastighetsägare till fastigheten A, har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

I.G har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas och att nämndens beslut ska fastställas. Hon har anfört i huvudsak följande.

Ärendet har pågått under mycket lång tid. Länsstyrelsen har fattat ett felaktigt beslut på felaktiga grunder och ärendet behöver granskas. Det finns grund för att bevilja strandskyddsdispens.

Syn och sammanträde

Hon hemställer om att mark- och miljödomstolen håller syn på platsen samt håller en muntlig förhandling. Det är viktigt att hon bereds möjlighet att närvara när myndigheten besöker fastigheten. Uppenbarligen har myndigheter besökt fastigheten då hon inte har närvarat vilket lett till felaktiga uppgifter. Länsstyrelsen har gjort flera fältbesök vid olika tidpunkter och mycket av det som skrivs i beslutet stämmer inte.

Ianspråktaget

Området har tagits i anspråk av tidigare fastighetsägare och byggnationen på fastigheten härstammar från 1950-talet. Fastigheten har varit ianspråktagen i alla fall sedan år 1949 och troligtvis ännu tidigare. Den har aldrig varit allemansrättslig tillgänglig utan har kontinuerligt varit ianspråktagen.

Fastigheten var en av de första som avstyckades i den aktuella raden av fastigheter och fastigheterna i öster har fått bebyggas. Åtskilliga fastigheter har fått bygglov och strandskyddsdispens runt om i Trelleborg och Vellinge kommun. Dessa fastigheter ligger lika nära vattnet som hennes. Hon kan konstatera att det byggs stora hus på tomterna. Hon vill bygga ett litet hus som smälter in i miljön i området.

Det är viktigt att fastighetsägarna inom samma område behandlas lika. Flera andra har fått bygglov och strandskyddsdispens under den tid som hon inte har fått bebygga sin fastighet, detta trots att det inte föreligger några skillnader vad avser naturen och djurlivet mellan de olika fastigheterna.

Byggnation och anläggningar på fastigheten

Hon köpte fastigheten år 1990 i syfte att bebygga den. Vid köpet bestod byggnationen på fastigheten av en källare, små fiskehus, ett staket/inhägnad, en grind, ett fundament från en byggnad och två vattenpumpar. Det mesta av detta är bevarat, se fotografi från den 16 april 1990. Även nuvarande grundläggning fanns vid denna tidpunkt. År 1990 drog hon in el till två av byggnaderna. När det har skett förändringar på fastigheten har hon varit i kontakt med byggnadsnämnden. När hon köpte fastigheten betalade hon anslutningsavgifter till kommunen. Hon har under alla år deklarerat för tomten som en småhusenhet.

År 1996 fick hon ett föreläggande om att ta bort friggeboden på fastigheten, vilket medförde att hon till viss del tappade intresset för att åka till och sköta om fastigheten. Hon förelades inte att ta bort källaren, förråden och elen.

Enligt länsstyrelsen var tomten obebyggd i juni 2002 och det skulle endast ha funnits en gjuten grund. Vid fältbesöket den 10 januari och den 12 mars 2003 påstås det att hon har grävt en cirka 10 x 8 meter och 2 meter djup grop. Det skulle även ha uppförts ett litet hus.

Källaren har hela tiden varit synlig och det som inte framgår av ärendet är att källarbyggnaden fortfarande finns kvar. Länsstyrelsens uppgifter från fältbesöken stämmer inte då de skriver att den inte har funnits där samt att hon ska ha schaktat groppen vilket ingiven bilaga 1 visar att hon inte har. Det står vidare felaktigt att hon har uppgett att det tidigare har funnits en betongplatta med källare på platsen och att det nuvarande huset har uppförts på/vid grunden av källaren på platsen med betongplattan. Hon har inte grävt ur eller schaktat något på fastigheten. Gropen som syns på ingiven bilaga 1 och källarbyggnaden är desamma som har funnits där sedan hon köpte fastigheten år 1990.

Enligt ett yttrande från en antikvarie den 3 mars 1993 har fastigheten varit bebyggd och har genom inhägnaden kvar karaktären av tomtmark. Ur miljösynpunkt föreligger inget hinder för en välanpassad nybyggnad på tomten, se ingiven bilaga 2. Enligt tidigare stadsarkitekt bör strandskyddet börja efter hennes fastighet. Det blev således fel för många år sedan. Vid en besiktning av fastigheten kan man konstatera att det är naturligt att strandskyddet börjar efter hennes fastighet.

Hon vill riva den befintliga källaren och bygga ett litet hus på samma plats. I hennes ursprungliga ansökan ville hon bevara källaren men eftersom länsstyrelsen hade synpunkter på att källaren låg på en för låg plushöjd valde hon att ansöka om bygglov utan den befintliga källarbyggnaden.

Den planerade byggnationen kommer inte att ha en negativ inverkan på fastigheten. Den justering som kommer att krävas är en igenfyllning av den befintliga groppen där källaren är placerad idag. Området kommer att fyllas till omkringliggande nivåer på fastigheten och detta kommer inte att ha någon negativ inverkan på området

utan snarare tvärtom då gropan försvinner. Det handlar om en anpassning till nivåerna på fastigheten i övrigt för att skapa en naturlig landskapsbild. Hon kommer att följa de regler och rekommendationer som finns gällande igenfyllning av befintlig miljö och som krävs för att undvika framtida problem.

Genom att en igenfyllning görs har både SBK och länsstyrelsen bedömt att det inte föreligger någon översvämningsrisk i förhållande till byggnadens livscykel. Man har även gjort bedömningen att huset kommer att smälta in i omgivningen samt utgöra ett naturligt avslut på den befintliga bebyggelsen.

Nyttjande av fastigheten

Fastigheten har sedan år 1990 nyttjas främst under perioden april till oktober. Hon bor där från april till oktober och hon har varit folkbokförd på fastigheten sedan den 1 augusti 2011. I länsstyrelsens beslut uppges det felaktigt att fastigheten vid fältbesök år 1991 samt år 1996 var obebodd och allemansrätligt tillgänglig. Tomten sköts dock inte i samma utsträckning under vinterhalvåret. Tomten har hela tiden varit inhägnad.

År 1991 drabbades hon av sjukdom vilket var en av orsakerna till att hon inte orkade sköta fastigheten så som hon önskade det året. Hon har skött fastigheten efter bästa förmåga. I övrigt har den alltid varit underhållen och inte igenvuxen eller allemansrätligt tillgänglig.

Döda almar har tagits bort och infarten har flyttats vilket medförde att träd och buskar fick flyttas. Detta skedde i väntan på att bygglov skulle beviljas.

Den vita byggnaden ovanpå källarbyggnaden revs i samband med att hon köpte fastigheten men hon lät källarbyggnaden vara kvar. Hon har underhållit och renoverat huset för att det inte ska förfalla. Taket har fått ny takpapp och väggarna har putsats. På norra och södra sidan av källaren hade T.M anlagt trappor vilka hon har tagit bort när hon uppfattade det som att hon skulle få bygga på fastigheten. Markteglet har funnits där sedan den tidigare ägaren ägde fastigheten. Elskåpet

finns på östra sidan av byggnaden och det har alltid funnits el i källarbyggnaden sedan hon tog över fastigheten. T.M hade två pumpar på fastigheten och hon har hela tiden haft vatten tills för tre år sedan. Då hon räknade med att få kommunalt vatten åtgärdade hon inte eventuella fel på de befintliga brunnarna. Fönster och dörrar byttes ut för ungefär tio år sedan då de var i mycket dåligt skick. En del av nätstaketet runt fastigheten har tagits bort men stolparna finns kvar och kedjor har satts upp mellan stolparna.

Uppgiften i länsstyrelsens beslut om att det fanns staket, blomkrukor, tvättlinor och hängmattor utspridda på fastigheten är en överdrift. Det fanns blomkrukor, trädgårdsmöbler och en hängmatta men det har det gjorts sedan år 1990. Det är normalt för en bebodd tomt. Några tvättlinor har hon aldrig haft.

Efter alla dessa år kan hon konstatera att hon har drabbats av stora kostnader på grund av hanteringen av ärendet. Hon har betalat anslutningsavgift på fastigheten, kopplat in el och haft kostnader för bygglovsansökan samt anlitat mer än en advokat. Huset som hon har tänkt bygga har även ökat i pris. När hon fick bygglov projekterade hon ett mindre hus hos Provinshus. Eftersom bygglovet överklagades, av grannar som inte var behöriga, vågade hon inte påbörja byggnationen och Provinshus gick i konkurs år 2019.

Tidigare ansökningar om strandskyddsdispens och bygglov

Hon har sökt bygglov i olika omgångar. En ansökan avslog kommunen den 9 juni 2015 med motiveringen att de ville avvakta framtagandet av en ny översiktsplan för kust och hav med hänsyn till markens läge i förhållande till havsnivån. Beslutet överklagades till länsstyrelsen som bedömde att nämnden inte hade haft fog att avslå ansökan då fastigheten sedan tidigare lagligt hade tagits i anspråk för boende. Detta både genom redan uppförda byggnader och då fastigheten tydligt avgränsats med staket på ett sådant sätt att allmänheten inte hade rätt att beträda marken.

Den 6 oktober 2015 meddelade kommunen strandskyddsdispens för nybyggnad av ett enbostadshus på fastigheten. Länsstyrelsen beslutade den 2 november 2015 att inte överpröva kommunens beslut.

Hon ansökte på nytt om bygglov vilket beviljades under år 2017. Detta överklagades av en fastighetsägare i närheten. Mark- och miljööverdomstolen upphävde beslutet på grund av att nämnden inte tillräckligt hade redovisat om den aktuella bebyggelsen var förenlig med de riksintressen som fanns på platsen.

Med anledning av detta ansökte hon på nytt om bygglov under år 2018 så att nämnden kunde göra de utredningar som efterfrågades. Samma fastighetsägare till en närliggande fastighet överklagade beslutet. Denna gång upptäcktes det att denne inte var en direkt granne och därmed inte behörig att överklaga varför överklagandet avsågs. Dennes behörighet hade hon tidigare ifrågasatt.

Under den tid som det felaktiga överklagandet handlades hann strandskyddsdispensen gå ut. Detta är inget som hon ska belastas för. Om grannens överklagande hade avvisats år 2017 hade hon byggt huset i enlighet med den tidigare beviljade strandskyddsdispensen.

Det är märkligt att strandskyddsdispens beviljades år 2015 men avsågs år 2018. Nu har grannfastigheten beviljats strandskyddsdispens för uppställning av husbilar, detta har även skett vid Smygehuk.

Planförslaget från år 1947 som i princip visar hur bebyggelseområdet relaterar till omkringliggande mark samt det faktum att tomten bär spår efter såväl ekonomibyggnader samt trädgårdsanläggningar gör att det bör beviljas strandskyddsdispens i enlighet med nämndens tidigare beslut.

Slutsatser

Strandskyddet syftar till att tillgodose allmänhetens behov av friluftsliv och goda livsvillkor för djur och växter såväl på land som i vatten. Detta är redan väl tillgodo-

sett genom Skåre Skansars rekreationsområde som börjar väster om hennes fastighet. I söder ligger även stranden som är tillgänglig för allmänheten, djur och växter. I öster finns Trelleborgs golfbana som utgör en stor rekreationsyta. Fastigheten är sedan lång tid lagligen ianspråktagen på sätt som angetts. Det är av största vikt att strandskyddsdispensen prövas på nytt då de tidigare besluten är felaktiga. Beslutet att meddela strandskyddsdispensen år 2015 var riktigt och därefter beviljades även bygglov. Det finns efter en samlad bedömning särskilda skäl för att bevilja dispens.

Bevisningen

Det hon tidigare har anfört i ärendet åberopas till grund för att bygglov ska beviljas samt vad Trafikverket, tekniska förvaltningen och byggnadsnämnden, vilka tidigare har tillstyrkt byggnation på fastigheten, har anfört.

Det finns flera grannar som skriftligen kan intyga att hon har nyttjat fastigheten som boende sedan år 1990 samt att allt hon beskriver har funnits där sedan dess. Det finns vidare grannar som har lekt på fastigheten sedan de var barn, vilka kan intyga att fastigheten varit bebyggd. Fyra av dessa grannar bor fortfarande kvar. Det finns äldre personer som känner till att det har funnits hus, inhägnad, grind och källare på fastigheten sedan lång tid tillbaka.

Inledningsvis åberopades sex vittnen med samma bevisstema. Det finns därmed fler personer vilka har kännedom om fastigheten, utöver de nu åberopade vittnena. Någon ytterligare bevisning har dock inte åberopats.

G.A som har avlagt vittnesed har uppgett i huvudsak följande. Hennes far köpte år 1946 en fastighet där hon nu själv bor. Hon minns att bröderna M planterade och att de var där kontinuerligt. Som hon minns det gjorde de något slags fundament och byggde en redskapsbod på fastigheten. De fiskade och vattnade träd och andra växter. Hon minns inte om någon övernattade eller om det fanns ett staket från början. Hon tror att det fanns vatten.

I.G har varit där på somrarna och alltid bott där från april till oktober. I.G är där mycket mer än hon själv. Hon har inget minne av någon period då I.G inte har varit där. När hon själv flyttar ut i maj och hem i augusti är hon redan där. Idag består byggnationen av någon sorts källarrum/bunker samt ett litet skjul. Det finns även en grind och någon form av staket. Hon tror att det finns el men inte vatten då I.G kommer upp till henne. Hon vet inte om skjutet som finns där idag alltid har funnits där.

Hon har inte uppfattat det som att fastigheten är allemansrättsligt tillgänglig. Man kan gå nere vid vattnet.

P.R som har avlagt vittnesed har uppgett i huvudsak följande. Han har bott i området sedan år 1946. De vistades nere vid stranden mest på sommaren. T.Ms bror var ingift i hans släkt. Som barn var han på den aktuella fastigheten då de alltid badade där. De såg nästan alltid T.M när de var där. Sommartid skötte och vattnade han sina växter, buskar och träd. Det måste på något vis funnits tillgång till vatten. Det fanns ett litet hus/skjul. Han tror inte att det fanns mer än ett hus, möjligtvis något i västra hörnan. Det fanns ett fint staket runt om men han minns inga plattor eller någon plattläggning. Han har inte uppfattat det som att fastigheten varit till för allmänheten. Likt det är nu fanns det utrymme att gå längs stranden.

I.G har varit på fastigheten rätt mycket och på somrarna är hon nästan alltid på fastigheten. De kommer i kontakt med varandra när han promenerar. Hon har byggt och rivit ett hus, tagit hand om blommor samt klippt träd och buskar. Hon har bott i tält och husvagn. Han vet att hon fick låna el av grannen och förmodar att det finns vatten på fastigheten men det vet han inte. Han tror även att det finns en pump. Han upplever inte fastigheten som allemansrättsligt tillgänglig. Han har inget emot om hon får bygga på fastigheten.

Länsstyrelsen i Skåne län har anfört i huvudsak följande. De har i deras bedömning bortsett från de åtgärder som saknar dispens. Fastigheten är allemansrättsligt tillgänglig. Mark- och miljööverdomstolen har under år 2003 ansett att fastigheten i alla fall under ett år, 1996, var allemansrättsligt tillgänglig. Det spelar därmed ingen roll vad T.M gjorde då den inte har varit kontinuerligt ianspråktagen. Denna bedömning gjorde domstolen trots de dispensreglerna som gällde då.

År 2015 valde länsstyrelsen att inte pröva nämndens beslut om strandskydd. Denna bedömning gjordes på grund av bristande utredning. Nu har det genomförts en större utredning kring historiken.

Som framgår av bilderna i den presentation som visades vid sammanträdet har det skett en stor förändring mellan åren 1990 och 2018. Buskage har tagits bort och träd har tagits ned. Det är även en stor skillnad i byggnadens omfattning. Av bilderna som visar fastigheten år 1990 respektive år 2003 vid länsstyrelsens fältbesök framgår att fastighet var mer sluttande tidigare varför någon form av utfyllnad måste ha skett. Det lilla huset, som fanns där år 1990, var även placerat på gräs. Länsstyrelsen har möjlighet att besöka en fastighet utan att ägaren är på plats.

Samhällsbyggnadsnämnden i Trelleborgs kommun har anfört i huvudsak följande. Idag finns källarbyggnaden kvar på fastigheten. Denna bestod tidigare av grunden och väggar medan I.G har uppfört taket. Byggnaden har dock samma placering och volym. Enligt I.G har skjulet och inhägnaden funnits på fastigheten hela tiden.

DOMSKÄL

Det mark- och miljödomstolen nu har att pröva är överklagandet av länsstyrelsens beslut att upphäva nämndens beslut att bevilja strandskyddsdispens avseende nybyggnation av ett enbostadshus på den aktuella fastigheten.

Mark- och miljödomstolen har hållit sammanträde och syn i målet. Vid synen har det konstaterats att bebyggelsen på fastigheten idag består av den byggnad som har benämnts källarbyggnaden samt ett förråd i fastighetens sydvästra hörn. Vidare är fastigheten omgiven av ett staket bestående av delvis ett nätstaket och delvis av kedjor mellan stolpar. Det fanns vidare en grind samt en brunn.

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet.

Det särskilda skälet för strandskyddsdispens som klaganden har argumenterat utifrån är att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Detta är även det särskilda skälet som nämnden har ansett föreligga vid dess beslut att bevilja strandskyddsdispens.

Mark- och miljödomstolen anser att den byggnation som idag finns på fastigheten i stor utsträckning avviker från den byggnation som fanns på fastigheten när klaganden köpte fastigheten år 1990. Detta konstateras utifrån fotografierna i målet och vad som observerades vid synen på platsen. Den nu befintliga byggnationen kan därmed inte anses ha uppförts före år 1975, det vill säga innan införande av det generella strandskyddet. Det har inte heller visats att den nu befintliga byggnationen har tillkommit i enlighet med tidigare beviljade strandskyddsdispenser och/eller bygglov. Miljööverdomstolen vid Svea hovrätt har även i sin dom från den 19 augusti 2003 i mål M 20-02 konstaterat att det av utredningen i målet framgick att tomten under i vart fall år 1996 var igenväxt och därmed framstod som allemansrättsligt tillgänglig.

Den nu aktuella byggnationen utgör därmed inte ett lagligt ianspråktagande av fastigheten och kan därför inte läggas till grund för en strandskyddsdispens utifrån det särskilda skälet att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Detta eftersom en tillämpning av det särskilda skälet förutsätter ett lagligt ianspråktagande.

Vittnet G.A har uppgett att den tidigare ägaren var på fastigheten kontinuerligt och att denne uppförde en redskapsbod men att hon inte vet om skjulet som finns där idag alltid har funnits på platsen. Hon har inget minne av någon period då I.G inte har varit på fastigheten. Vittnet P.R har uppgett att den tidigare ägaren nästan alltid var på fastigheten och att det fanns ett litet hus/skjul på fastigheten. Han tror inte att det fanns mer än ett hus men möjligtvis något i västra hörnet. Han uppger att I.G har varit på fastigheten ganska mycket och på somrarna är hon nästan alltid på fastigheten. Det som de av klaganden åberopade vittnena har anfört föranleder inte att mark- och miljödomstolen ändrar sin bedömning vad gäller den nu aktuella byggnationens ursprung.

Vidare instämmer mark- och miljödomstolen i länsstyrelsens bedömning vad gäller övriga vidtagna åtgärder på fastigheten och att dessa inte medför att området är att betrakta som lagligen ianspråktaget. Det som I.G har anfört avseende beviljade dispenser i närområdet, hur hon har nyttjat fastigheten sedan köpet år 1990 och felaktigheter i föregående handläggning av olika ärenden rörande fastigheten föranleder ingen annan bedömning.

Mark- och miljödomstolen har inte funnit att strandskyddsdispens ska beviljas på grund av något annat särskilt skäl. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 5 december 2019.

Marie Gerrevall

Viktor Forsell

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Viktor Forsell. Föredragande har varit beredningsjuristen Matilda Andersson.